

Sygn. akt *XVII AmE 297/20*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Anna Maria Kowalik
Protokolant –	Starszy sekretarz sądowy Joanna Preizner - Offman

po rozpoznaniu 23 lutego 2022 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) w K.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 3 września 2018 r. Nr (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od (...) w K. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Anna Maria Kowalik

Sygn. akt *XVII AmE 297/20*

UZASADNIENIE

Decyzją z 3 września 2018 r. Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE, pozwany), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r., poz. 755, 650, 685, 771, 1000, 1356, 1629 i 1637) (dalej p.e.) w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r. Nr 133, poz. 924) (dalej Rozporządzenie) oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm.) (dalej k.p.a.) w związku z art. 30 ust. 1 p.e., po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu 22 maja 2017 r., na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia **Uniwersytetowi (...) w K.** (dalej powód) kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10- 31 sierpnia 2015 r. orzekł, że:

1. (...) w K. w dniach 10- 12 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektów zlokalizowanych w K. przy ul. (...) i ul. (...) oraz w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w C. przy ul. (...), naruszył obowiązek stosowania się do ograniczeń

w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 p.e., co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.

2. za działanie wymienione w pkt 1 wymierzył Uniwersytetowi (...) w K. karę pieniężną w wysokości 27 215,00 zł.

Odwołanie od powyższej Decyzji złożył powód, zaskarżając Decyzję w całości wniósł o jej uchylenie w całości i zasądzenie od Prezesa URE na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie w przypadku uznania, że nie ma podstaw do uchylenia Decyzji w całości, wniósł o zmianę zaskarżonej Decyzji w pkt 2 i orzeczenie o odstąpieniu od wymierzenia kary pieniężnej, jak również o zasądzenie od Prezesa URE na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonej Decyzji zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, a to:

a. przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. poprzez zastosowanie wykładni rozszerzającej i zastosowanie sankcji wskazanych w powołanym przepisie w przypadkach wykraczających poza jego dyspozycję, tj. poza postanowienia art. 11, art. 11c lub art. 11d ust. 3 p.e., jak również zastosowanie sankcji administracyjnej wysokości nieznajdującej uzasadnienia ani normatywnego ani nie wynikającego z sentencji Decyzji;

b. przepisu art. 56 ust. 6a p.e. poprzez jego niezastosowanie pomimo zaistnienia wskazanych w przywołanym przepisie przesłanek;

2. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, a to:

a. art. 7 k.p.a. poprzez jego błędną wykładnię w następstwie przyjęcia, że dokładnie został ustalony stan faktyczny sprawy;

b. art. 8 k.p.a. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i prowadzenie postępowania w sposób podważający zaufanie obywateli do organów państwa;

c. art. 11 k.p.a. poprzez jego błędną wykładnię w następstwie przyjęcia, że wyjaśniono stronom zasadność przesłanek, którymi kierował się Prezes URE;

d. art. 77 § 1 k.p.a. poprzez jego błędną wykładnię w następstwie przyjęcia, że materiał dowodowy w sprawie został zebrany i rozpatrzony w sposób wyczerpujący;

e. art. 107 § 1 k.p.a. poprzez nieprawidłowe, niewyczerpujące podanie podstawy prawnej decyzji w treści jej sentencji, wskutek czego uzasadnienie decyzji odwołuje się do przepisu art. 56 ust. 3 p.e., który nie został zamieszczony w sentencji Decyzji.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki złożył odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o:

1. oddalenie odwołania,

2. przeprowadzenie dowodu z dokumentów zawartych w aktach postępowania administracyjnego na okoliczność przesłanek ustalenia stanu faktycznego niniejszej sprawy;

3. zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Powód zawarł z operatorem systemu dystrybucyjnego (...) S.A. (dalej (...)) 3 umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej dla 3 różnych obiektów.

Na podstawie umowy z 15 marca 2013 r. nr (...) dostarczana jest energia elektryczna do obiektu powoda zlokalizowanego w C. przy ul. (...) (dowód: umowa wraz z załącznikami i aneksem k. 12- 17, 74- 78 akt adm.). Zamówiona przez powoda w piśmie z 14 listopada 2013 r. moc umowna dla tego obiektu wyniosła 350 kW (dowód: charakterystyka energetyczna odbioru k. 52, 79 akt adm.).

Na podstawie umowy z 19 sierpnia 2013 r. nr (...) dostarczana jest energia elektryczna do obiektu powoda zlokalizowanego w K. przy ul. (...) (dowód: umowa wraz z załącznikami k. 24-29, 80- 85 akt adm.). Zamówiona przez powoda w piśmie z 14 listopada 2013 r. moc umowna dla tego obiektu została określona na różnym poziomie dla poszczególnych miesięcy. Maksymalna zamawiana moc umowna wyniosła 1290 kW dla dwóch przyłączy (dowód: charakterystyka energetyczna odbioru k. 86 akt adm.).

Z kolei na podstawie umowy z 22 sierpnia 2014 r. nr (...) dostarczana jest energia elektryczna do obiektu powoda zlokalizowanego w K. przy ul. (...) (dowód: umowa wraz z załącznikami k. 18- 23, 93- 98 akt adm.). Zamówiona przez powoda w piśmie z 14 listopada 2013 r. moc umowna dla tego obiektu została określona na różnym poziomie dla poszczególnych miesięcy. Maksymalna zamawiana moc umowna wyniosła 500 kW dla dwóch przyłączy (dowód: charakterystyka energetyczna odbioru k. 92 akt adm.).

Wszystkie ww. umowy zawierają w § 3 następujące postanowienia:

- (...) opracowuje i aktualizuje, zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie Prawo energetyczne wraz z rozporządzeniami wykonawczymi oraz IRIESD, „Plan wprowadzania ograniczeń”.
- „W przypadku wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej Odbiorca zobowiązany jest ograniczyć pobór mocy, zgodnie z „Planem wprowadzania ograniczeń”.
- (...) zobowiązuje się do uwzględnienia przy tworzeniu „Planu wprowadzania ograniczeń”, mocy bezpiecznej wymaganej dla zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia w przypadku wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej, określonej w Załączniku nr 2 do Umowy.”
- „Dopuszczalne, maksymalne ograniczenie w poborze energii elektrycznej zapewni Odbiorcy pobór mocy bezpiecznej, o której mowa w ust. 6.” (lub ust. 7- dopisek własny).

W przypadku każdego z obiektów powoda określono w Załącznikach nr 2 do ww. umów moc bezpieczną obiektów na poziomie o kW. Dana moc bezpieczna została oznaczona także w poprzedniej umowie powoda z (...) zawartej 1 marca 2007 r. dla obiektu zlokalizowanego w K. przy ul. (...) (dowód: umowa wraz z załącznikiem k. 88- 91 akt adm.).

Pismami z 15 lipca 2014 r., wysłanymi listami poleconymi 31 lipca 2014 r., (...) przesłał powodowi aktualne plany wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. dla każdego z obiektów (dowód: plany ograniczeń z potwierdzeniem odebrania korespondencji w Kancelarii powoda k. 100- 102 akt adm.).

W planie ograniczeń moce umowne dla poszczególnych obiektów ustalono na poziomie:

- a) dla obiektu w C. przy ul. (...) - 0,35 MW (350 kW),
- b) dla obiektu w K. przy ul. (...) MW (1290 kW),
- c) dla obiektu w K. przy ul. (...) MW (500 kW).

W każdym z planów podano moc bezpieczną obowiązującą po ogłoszeniu 20 stopnia zasilania w wysokości o kW.

(dowód: plany ograniczeń k. 100- 102 akt adm., oświadczenie (...) k. 103 akt adm., wydruki z systemu kontroli obiegu kancelaryjnego k. 104- 106 akt adm., pismo OSD z 24 listopada 2017 r. k. 72- 73 akt adm.).

Przedmiotowe pisma z planami ograniczeń zostały odebrane przez powoda (dowód: przedmiotowe plany ograniczeń wraz z adnotacjami o ich wpływie k. 53- 55 akt adm.).

Zamówieniem z 17 listopada 2014 r. powód zgłosił nowe zapotrzebowanie na moc dla obiektu w K. przy ul. (...), zamawiając na sierpień 2015 r. moc na poziomie 850 kW. Zamówienie to dotarło do OSD 24 listopada 2014 r. (dowód: charakterystyka energetyczna odbioru k. 46, 87 akt adm.).

Zamówieniem z 17 listopada 2014 r. powód zgłosił również nowe zapotrzebowanie na moc dla obiektu w K. przy ul. ul. (...), zamawiając na sierpień 2015 r. moc na poziomie 260 kW. Zamówienie to dotarło do OSD 24 listopada 2014 r. (dowód: charakterystyka energetyczna odbioru k. 47 akt adm.).

Następnie zamówieniem z 16 czerwca 2015 r. powód zgłosił nowe zapotrzebowanie na moc dla obiektu w K. przy ul. (...), zamawiając na sierpień 2015 r. moc na poziomie 280 kW (dowód: charakterystyka energetyczna odbioru k. 49, 99 akt adm. oraz odpowiedź OSD z 19 czerwca 2015 r. k. 48 akt adm.).

(...) S.A. (dalej (...) S.A.” albo (...)) w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskim poziomem wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d p.e. wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 p.e., od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Tego samego dnia o godzinie 7:55 i 19:55 pojawiły się komunikaty w Programie(...) informujące o wprowadzonych ograniczeniach (fakty powszechnie znane, również znane Sądowi z urzędu).

Jednocześnie, 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11c ust. 3 p.e., powiadomiły Ministra Gospodarki i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 p.e., tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r.

Rada Ministrów pozytywnie rozpatrzyła wniosek Ministra Gospodarki wydając 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Na wezwanie Prezesa (...) S.A., do której sieci obiekty powoda są przyłączone pismami z 10 maja i 5 sierpnia 2016 r. przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się powoda do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do ww. 3 obiektów, z których wynika, że powód przekroczył wartości poboru mocy obowiązujące go na podstawie Planu wprowadzania ograniczeń w następujący sposób:

1. dla obiektu w K. przy ul. (...):

- w dniu 10 sierpnia 2015 r. łącznie 3,3064000 (MW w godzinie),

- w dniu 11 sierpnia 2015 r. łącznie 1,4224000 (MW w godzinie).

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu powód przekroczył 4,7288000 MW w godzinie (dowód: Załącznik 1 do zawiadomienia o wszczęciu postępowania k. 3- 4 akt adm.);

2. dla obiektu w K. przy ul. (...):

- w dniu 10 sierpnia 2015 r. łącznie 1,1758833 (MW w godzinie),

- w dniu 11 sierpnia 2015 r. łącznie 0,4755341 (MW w godzinie).

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu powód przekroczył 1,6514174 MW w godzinie (dowód: Załącznik 1 do zawiadomienia o wszczęciu postępowania k. 7- 8 akt adm.);

3. dla obiektu w C. przy ul. (...):

- w dniu 10 sierpnia 2015 r. łącznie 1,7334000 (MW w godzinie),

- w dniu 11 sierpnia 2015 r. łącznie 0,7688000 (MW w godzinie),

- w dniu 12 sierpnia 2015 r. łącznie 0,1894000 (MW w godzinie).

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu powód przekroczył 2,6916000 MW w godzinie (dowód: Załącznik 1 do zawiadomienia o wszczęciu postępowania k. 5- 6 akt adm.).

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął podejrzenie, że powód, we wskazanych przez (...) obiektach, nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Mając na względzie powyższe, pismem z 22 maja 2017 r. Prezes URE zawiadomił powoda o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia mu kary pieniężnej, wzywając go jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. Ponadto Prezes URE wezwał powoda do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji, otrzymanych przez Prezesa URE od (...), wskazujących na stopień niedostosowania się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz wezwał powoda do przedstawienia jeszcze innych informacji i dokumentów (dowód: zawiadomienie k. 1- 8 akt adm., z.p.o. k. 9 akt adm.).

W pismach z 19 czerwca 2017 r. i 2 listopada 2017 r. powód przedstawił swoje stanowisko w niniejszej sprawie i załączył stosowne dokumenty (dowód: pismo powoda z 19 czerwca 2017 r. z załącznikami k. 10- 36 akt adm., pismo powoda z 2 listopada 2017 r. z załącznikami k. 45- 70 akt adm.). Przy kolejnym piśmie z 5 kwietnia 2018 r. powód nadesłał rachunek zysków i strat za 2017 r. (dowód: pismo powoda z 5 kwietnia 2018 r. z załącznikiem k. 115- 116 akt adm.).

Na wezwanie Prezesa URE odpowiedział (...) w piśmie z 24 listopada 2017 r. (dowód: pismo (...) z załącznikami k. 72- 109 akt adm.).

Pismem z 16 maja 2018 r. zawiadomiono powoda o zakończeniu postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie i poinformowano o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy, a także o możliwości złożenia ewentualnych uwag i wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego pisma z jednoczesnym pouczeniem, że niezapoznanie się w powyższym terminie z aktami sprawy zostanie uznane za rezygnację z możliwości wypowiedzenia się w sprawie zgromadzonego materiału dowodowego (dowód: zawiadomienie k. 1118 akt adm.). W dniu 30 maja 2018 r. powód zapoznał się ze zgromadzonym w sprawie materiałem (dowód: oświadczenie k. 120 akt adm.).

3 września 2018 r. Prezes URE wydał zaskarżoną Decyzję.

Powód uzyskał w 2017 r. przychód ogółem w wysokości(...)zł (k. 116 akt adm.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w trakcie postępowania administracyjnego, których autentyczność nie była podważana przez żadną ze stron postępowania, jak też w oparciu o niekwestionowane twierdzenia stron.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem zaskarżona Decyzja jest słuszna i ma oparcie w przepisach prawa a podnoszone przez powoda zarzuty nie są trafne, stąd nie mogą skutkować uchyleniem tej Decyzji, czy jej zmianą.

Stosownie do § 5 pkt 1 Rozporządzenia powód był podmiotem zobowiązanym do stosowania się do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, bowiem moc umowna w odniesieniu do obiektu powoda zlokalizowanego:

- a) w C. przy ul. (...) określona została na poziomie 350 kW,
- b) w K. przy ul. (...) określona została maksymalnie na poziomie 1290 kW,
- c) w K. przy ul. (...) określona została maksymalnie na poziomie 500 kW, a minimalnie w każdym przypadku powyżej 300 kW (k. 79, 86, 92 akt adm.),

a zatem ustalona powyżej wskazanej w § 5 pkt 1 Rozporządzenia wielkości 300 kW, która stanowi wyznacznik mocy umownej od jakiej odbiorcy podlegają ograniczeniom. Jednocześnie powód nie był odbiorcą podlegającym ochronie przed danymi ograniczeniami na podstawie § 6 ust. 1 Rozporządzenia, bowiem nie został wskazany wprost w tym przepisie jako taki podmiot, toteż objęły go ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzone w okresie 10- 31 sierpnia 2015 r.

Przedmiotowe ograniczenia powinny być realizowane zgodnie z opracowanym planem ograniczeń.

W § 8 ust. 1 Rozporządzenia ustanowiono, że operatorzy oraz przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło opracowują plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz w dostarczaniu ciepła, zwane dalej „planami ograniczeń”, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 11 ust. 3 ustawy, czyli prawideł, że ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła polegają na:

- 1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;
- 2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła.

W myśl § 8 ust. 2 Rozporządzenia plany ograniczeń dla energii elektrycznej określają wielkości maksymalnego poboru tej energii dla poszczególnych odbiorców i stopni zasilania. Plany te podlegają corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 sierpnia.

Zgodnie zaś z treścią § 8 ust. 6 Rozporządzenia operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, operatorzy systemów połączonych elektroenergetycznych i odbiorcy przyłączeni do sieci przesyłowej elektroenergetycznej, na wniosek operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, przekazują dane dotyczące mocy umownej, określonej w umowach z odbiorcami przyłączonymi do sieci przesyłowej elektroenergetycznej lub sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, oraz inne niezbędne dane służące do opracowania planów ograniczeń, w szczególności dane dotyczące:

- 1) skutków wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej;
- 2) przewidywanej liczby odbiorców, których ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dotyczą.

Przekazane dane służą zatem ustaleniu odpowiednich wartości w planach ograniczeń w odniesieniu do stopni zasilania, ponieważ według § 9 Rozporządzenia wielkości planowanych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, ujęte w planach ograniczeń, określa się w stopniach zasilania od 11 do 20, przy czym:

- 1) 11 stopień zasilania określa, że odbiorca może pobierać moc do wysokości mocy umownej określonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy;
- 2) stopnie zasilania od 12 do 19 powinny zapewniać równomierne obniżanie mocy elektrycznej pobieranej przez odbiorcę;
- 3) 20 stopień zasilania określa, że odbiorca może pobierać moc do wysokości ustalonego minimum, niepowodującego zagrożeń i zakłóceń, o których mowa w § 3 ust. 4.

Jak stanowi natomiast § 3 ust. 4 Rozporządzenia ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub dostarczaniu ciepła nie mogą powodować:

- 1) zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych;
- 2) zakłóceń w funkcjonowaniu obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań w zakresie:
 - a) bezpieczeństwa lub obronności państwa określonych w przepisach odrębnych,
 - b) opieki zdrowotnej,
 - c) telekomunikacji,
 - d) edukacji,**
 - e) wydobywania paliw kopalnych ze złóż, ich przeróbki i dostarczania do odbiorców,
 - f) wytwarzania i dostarczania energii elektrycznej oraz ciepła do odbiorców,
 - g) ochrony środowiska.

Omawiana regulacja jak słusznie zauważył pozwany ma zastosowanie na etapie tworzenia planów ograniczeń, co oznacza, że przyjęte ograniczenia nie mogą tak jak w przypadku powoda powodować zakłóceń w funkcjonowaniu obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań w zakresie edukacji. Inaczej mówiąc powód jako dysponent obiektów znający najlepiej ich zapotrzebowanie na energię elektryczną, powinien zadbać by ograniczenia w dostawie i poborze energii elektrycznej w 20 stopniu nie spowodowały takich zakłóceń. Natomiast z brzmienia tego przepisu nie można wywieść ogólnej zasady, że placówki edukacyjne w ogóle nie podlegają ograniczeniom w dostawie i poborze energii elektrycznej.

W związku z powyższym, prawidłowo dla każdego z obiektów powoda opracowano odpowiedni plan na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. określający dopuszczalny pobór mocy energii elektrycznej, bazujący na danych, które wynikały z ostatniego zgłoszonego przez powoda przed opracowaniem planu - zamówienia na moc umowną (w przypadku obiektu w C. przy ul. (...) na poziomie 350 kW, w przypadku obiektu w K. przy ul. (...) na poziomie 1290 kW, w przypadku obiektu w K. przy ul. (...) na poziomie 500 kW) oraz wobec niepodania przez powoda innych informacji na temat minimalnego zapotrzebowania na pobór mocy, na wskazanej w umowach o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej mocy bezpiecznej dla obiektów powoda, która została wyznaczona na 0 kW.

Należy przy tym wskazać, że w związku z tym, iż plany ograniczeń są aktualizowane po roku, obowiązują przez rok, a zatem dokonana w ciągu tego roku zmiana mocy umownej nie powoduje zmian w ustalonym planie ograniczeń. Zatem powód był zobowiązany do stosowania się do ograniczeń, w tym w 11 stopniu, według obowiązującego planu ograniczeń. Takie stanowisko prezentuje również Sąd Apelacyjny w Warszawie, który min. w wyroku z 31 grudnia 2020 roku sygn. akt VII Aga 9/20 (nie publikowanym) stwierdził, że „Powyższa regulacja jasno wskazuje, że plany ograniczeń są i mogą być aktualizowane tylko raz do roku, a więc obowiązują także przez okres roku od 1 września. W tym czasie nie mogą być aktualizowane, nawet pomimo zmiany samej umowy sprzedaży energii, w tym zmiany mocy umownej czy mocy bezpiecznej, a odbiorca musi się do nich dostosować mimo zwiększania takiej mocy po jego ustaleniu.

Istotne jest przy tym, że głównym zadaniem (...) S.A. jest bilansowanie systemu elektroenergetycznego, w tym równoważenie bieżącego zapotrzebowania na energię elektryczną z dostawami tej energii w krajowym systemie elektroenergetycznym. Stąd w przypadku ograniczeń w dostawach energii (wynikających ze zmniejszonej produkcji energii) konieczne jest także wprowadzenie ograniczeń w jej poborze (ograniczenie zużycia). Wskazać natomiast należy, że z bilansowaniem systemu elektroenergetycznego i ogólnokrajowym planowaniem zapotrzebowania energetycznego dla wszystkich odbiorców jest właśnie ściśle skorelowana dopuszczalna jedynie raz w roku przez Rozporządzenie aktualizacja planów ograniczeń.

Podkreślenia wymaga w tym zakresie, że to właśnie w oparciu o indywidualne plany ograniczeń (...) tworzone są zbiorcze plany ograniczeń. To na ich podstawie (...) S.A. decyduje, jaki poziom ograniczenia mocy może zostać osiągnięty przy każdym z wprowadzanych stopni zasilania. Może w oparciu o te dane w sposób adekwatny dostosować wprowadzane ograniczenia w poborze mocy (ustalić właściwy stopień zasilania adekwatny do stwierdzonych ograniczeń w produkcji energii) do poziomu produkcji energii (zazwyczaj ograniczonego w przypadku wprowadzanych ograniczeń). Określając wprowadzane stopnie ograniczeń, (...) odnosi się do z góry założonych w planach ograniczeń i możliwych według tych planów do osiągnięcia całkowitych (w skali całego kraju) ograniczeń w poborze mocy, adekwatnych dla każdego ze stopni zasilania. Jako, że ograniczenie poboru powinno być każdorazowo dostosowane do poziomu faktycznych mocy wytwórczych, dla zbilansowania systemu w takich sytuacjach, konieczne jest zatem jak najbardziej precyzyjne określenie do jakiego poziomu ograniczenia poboru mocy, może doprowadzić każdy z wprowadzonych stopni zasilania. Niedostosowanie się przez przedsiębiorcę do ustalonego poziomu mocy dla każdego ze stopni zasilania, prowadzić może przy tym do istotnych zagrożeń i zakłóceń w pracy krajowego systemu elektroenergetycznego.

Powyższe potwierdza, że brak jest możliwości aktualizacji czy też zmiany planu ograniczeń w okresie jego rocznego obowiązywania, nawet w sytuacji zmiany umowy sprzedaży energii w zakresie zmiany mocy umownej, co oznacza, że dla odbiorcy ten plan jest niezmiennie wiążący przez cały okres obowiązywania.”

Z materiału dowodowego niezbiecnie wynika, że opatrzone datą 15 lipca 2014 r. indywidualne plany ograniczeń dla wszystkich opisywanych obiektów powoda na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. zostały doręczone powodowi w sierpniu 2014 r.

Tym samym zmniejszenie np. w czerwcu 2015 r. mocy umownej na sierpień 2015 r. do 280 kW w przypadku obiektu w K. przy ul. (...) nie miało wpływu na konieczność zachowania poziomu ograniczeń na podstawie sporządzonego wcześniej planu ograniczeń.

W ocenie Sądu bezsprzecznie otrzymane przez powoda plany wyznaczały zatem ramy dopuszczalnego dla niego poboru energii elektrycznej w sytuacji wprowadzenia ograniczeń w tym poborze w ww. okresie.

Skoro bowiem powód zawarł umowy o świadczenie usług dystrybucji o określonej treści, w tym zobowiązał się, że w razie wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej ograniczy pobór mocy zgodnie z planem wprowadzania ograniczeń, przy tworzeniu którego zostanie uwzględniona oznaczona w umowach na o kW moc bezpieczna wymagana dla zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia, przy czym w trakcie realizacji tych umów nie

dążył do podwyższenia mocy bezpiecznej, nie kwestionował przedstawionego mu planu ograniczeń, jak też na etapie ustalania planu ograniczeń dla obiektów nie zwrócił się do (...) o zwiększenie wartości mocy bezpiecznej ze względu na potrzeby prowadzonej działalności, należało przyjąć, że akceptuje treść planu, uznając, że jego wdrożenie nie spowoduje zagrożeń i zakłóceń, których nie powinien wywołać zgodnie z prawem, a w szczególności nie spowoduje zakłóceń w funkcjonowaniu obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań w zakresie edukacji (§ 3 ust. 4 pkt 2 lit. d Rozporządzenia). W konsekwencji nie mogą odnieść skutku ewentualne twierdzenia na temat niemożności podporządkowania się wprowadzonym ograniczeniom zgodnie z planem właśnie z uwagi na specyfikę tej działalności i następstwa wstrzymania energii elektrycznej w obiektach.

Na podstawie art. 11 ust. 4 i 5 pkt 1 p.e. Prezes URE był uprawniony do kontroli stosowania się przez powoda do wprowadzonych ograniczeń.

W przypadku niedostosowania się do ograniczeń wprowadzonych w dniach 10- 31 sierpnia 2015 r. zastosowanie powinien znaleźć art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.

Zgodnie z przepisem art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

W rozpoznawanej sprawie Prezes URE zarzucił powodowi niepodporządkowanie się ograniczeniom wprowadzonym na podstawie art. 11 i 11d ust. 3 p.e.

Stosownie do treści tego ostatniego przepisu „W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.”

Z kolei zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 p.e. w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. W razie wystąpienia takiej sytuacji Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła (art. 11 ust. 7 p.e.).

Zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej może powstać w szczególności w następstwie:

- 1) działań wynikających z wprowadzenia stanu nadzwyczajnego;
- 2) katastrofy naturalnej albo bezpośredniego zagrożenia wystąpienia awarii technicznej w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558 z późn. zm.);
- 3) wprowadzenia embarga, blokady, ograniczenia lub braku dostaw paliw lub energii elektrycznej z innego kraju na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub zakłóceń w funkcjonowaniu systemów elektroenergetycznych połączonych z krajowym systemem elektroenergetycznym;
- 4) strajku lub niepokoju społecznych;
- 5) obniżenia dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, o których mowa w art. 9g ust. 4 pkt 9, lub braku możliwości ich wykorzystania (art. 11c ust. 1 p.e.).

W przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

1) podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;

2) może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin (art. 11c ust. 2 p.e.).

Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 (art. 11c ust. 3 p.e.).

Reasumując, w razie powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

a) po pierwsze, może wprowadzić ograniczenia w dostarczeniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jej części do czasu wejścia Rozporządzenia, o którym mowa w art. 11 ust. 7 p.e., lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin;

b) po drugie, niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa URE o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie rozporządzenia.

W rozpoznawanej sprawie (...) skorzystały z obu uprawnień, tj. w dniach 10-11 sierpnia 2015 r. wprowadziły ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz powiadomiły Ministra Gospodarki o konieczności wprowadzenia ograniczeń na dłuższy okres. Rada Ministrów 11 sierpnia 2015 r. wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Okoliczność, iż doprecyzowanie okresu na jaki OSP może wprowadzić przedmiotowe ograniczenia znajduje się w treści art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e., nie oznacza, że nie zostały one wprowadzone na podstawie art. 11d ust. 3 p.e. Treść przedmiotowych regulacji prawnych, tj. art. 11 c ust. 2 pkt 2 oraz art. 11 d ust. 3 p.e. pozostaje w ścisłym związku, albowiem dopiero łączna ich treść określająca podstawę do wprowadzenia ograniczenia przez OSP w okresie występowania zagrożenia, tj. art. 11 d ust. 3 p.e. oraz możliwy okres, czemu służy art. 11c ust. 2 pkt 2, którego stosowanie jest możliwe już w sytuacji powstania zagrożenia, umożliwia skuteczne wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia przez OSP, tj. w ściśle ograniczonym czasie i na ściśle określonym terytorium.

W świetle powyższego OSP, w myśl powyższych regulacji prawnych, posiadał kompetencję do wprowadzenia przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w myśl art. 11d ust. 3 p.e., zaś okres i zakres terytorialny ich obowiązywania, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. wprowadzono od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. z informacją o ogłoszonej konieczności wprowadzenia dalszych ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7 p.e. Jak już bowiem wskazano, OSP mógł wprowadzić przedmiotowe ograniczenia do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7 p.e., lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Wskazać przy tym należy, iż jedynie realizacja działań z zachowaniem przedstawionej wyżej kolejności umożliwiała uzyskanie podstawowego celu powołanej ustawy, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kraju.

Zatem przepis art. 11d ust. 3 p.e. stanowi samoistną materialnoprawną podstawę do wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej a niezastosowanie się do nich przez podmioty do tego zobowiązane jest sankcjonowane karą pieniężną określoną w art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. Tym samym przekroczenie poboru energii nie

tylko w dniach od 12 do 31 sierpnia 2015 r. kiedy obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów w kwestii ograniczeń, ale również w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. kiedy obowiązywały ograniczenia wprowadzone przez OSP na mocy art. 11d ust. 3 p.e., jest zagrożone karą pieniężną z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.

Przy czym skoro to operatorzy systemu elektroenergetycznego wprowadzają ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na zasadzie art. 11d ust. 3 p.e. stosowanie się do ograniczeń w poborze energii obciąża odbiorców tej energii, którzy podlegają karze w razie naruszenia ustalonych przez operatorów ograniczeń. Zgodnie bowiem z treścią art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Przepis ten nie zawęża kręgu podmiotów podlegających karze, tak więc obejmuje on wszystkie podmioty niestosujące się do ograniczeń w poborze, a tym samym wszystkich odbiorców energii. Powyższy pogląd jest w pełni akceptowany również przez Sąd Apelacyjny w Warszawie (zobacz wyroki w sprawach VII AGa 351/19, VII AGa 320/19 i VII AGa 616/19 nie publikowane).

Z materiału dowodowego wynika natomiast, że powód nie dostosował się do ograniczeń w poborze energii wprowadzonych w dniach 10- 31 sierpnia 2015 r. w ramach obiektów zlokalizowanych w C. przy ul. (...), w K. przy ul. (...) oraz w K. przy ul. (...).

Podkreślenia wymaga, iż niedostosowanie się przez powoda do ograniczeń wystąpiło mimo, że komunikaty na temat wprowadzenia ograniczeń ogłoszone zostały w radiu- począwszy od 10 sierpnia 2015 r., o godzinie 7:55 i 19:55 w programie (...). Natomiast komunikaty przekazywane drogą radiową były dla powoda wiążące. Wynika to z § 12 ust. 2 Rozporządzenia ustanawiającego generalny sposób powiadomienia o obostrzeniach drogą radiową w komunikatach energetycznych właśnie w programie (...) o godzinie 7⁽⁵⁵⁾ i 19⁽⁵⁵⁾ oraz z § 12 ust. 1 Rozporządzenia, który zakłada, że ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców stosownie do komunikatów operatorów o obowiązujących stopniach zasilania. Z uwagi na wyemitowanie powiadomień drogą radiową zgodnie z § 12 Rozporządzenia przed wprowadzeniem obostrzeń, powód powinien podporządkować się nakazom zawartym w rzeczonych komunikatach, niezależnie od tego z jak długim wyprzedzeniem się pojawiły, czego nie uczynił.

Niepodporządkowanie przez powoda nakazom ograniczenia poboru energii określonym w komunikatach radiowych należy zatem uznać za naruszenie prawa.

Sąd zważył ponadto, że jak wynika z § 12 ust. 3 Rozporządzenia dodatkowe powiadomienia, przekazywane inną drogą niż radiowa, stosuje się w przypadku zróżnicowania wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, w stosunku do stopni zasilania ogłoszonych w komunikatach radiowych, operatorzy powiadomiją wówczas odbiorców indywidualnie w formie pisemnej lub w sposób określony w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, albo za pomocą innego środka komunikowania się w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości. Przy czym tylko indywidualne powiadomienia, o których wyżej mowa są obowiązujące w pierwszej kolejności w stosunku do komunikatów radiowych, a zatem nadrzędne, o czym stanowi § 12 ust. 4 Rozporządzenia.

Tymczasem (...) nie wskazał, aby powodowi zakomunikowano dedykowane wyłącznie jemu, inne obostrzenia, dlatego już tylko po nadaniu komunikatów powód powinien podporządkować się narzuconym restrykcjom.

Skoro zaś powód otrzymał obowiązujące go plany ograniczeń i uzyskał informację o wprowadzonych stopniach zasilania otrzymane przez niego dane dawały wiedzę potrzebną do wdrożenia ograniczeń.

Niedziałanie zatem zgodnie z tymi wytycznymi stanowi więc przesłankę do nałożenia na powoda przez Prezesa URE- jako organ wymieniony w art. 56 ust. 2 p.e.- kary pieniężnej, ponieważ odpowiedzialność na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. ma charakter obiektywny, niezależny od winy.

Przechodząc do wymiaru kary Sąd zważył, iż stosownie do przepisu art. 56 ust. 3 p.e. wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt m.in. 3a, nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym (...). Wprawdzie w przepisie tym ustawodawca posłużył się pojęciem „przedsiębiorcy”, jednak przepis ten dotyczy wyłącznie wysokości kary pieniężnej, nie wyklucza więc odpowiedzialności odbiorcy

niebędącego przedsiębiorcą na zasadzie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. a przez to możliwości wymierzenia mu kary pieniężnej. Jak słusznie zatem zauważył pozwany, stosowanie również tego przepisu do naruszeń w postaci niestosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej przez podmiot niebędący przedsiębiorcą jest dla niego korzystne z tego względu, że dla tego typu podmiotu nie ma odrębnej regulacji ustanawiającej maksymalny wymiar kary.

Odnosząc się natomiast do podnoszonej przez powoda kwestii niewskazania w sentencji Decyzji jako podstawy prawnej art. 56 ust. 3 p.e. należy podnieść, iż brak ten nie stanowi takiej wady, która przemawiałaby za uchyleniem Decyzji, zwłaszcza, że przepis ten został przywołany w jej uzasadnieniu. Uchybienie w postaci niepodania w osnowie Decyzji podstawy prawnej nie może bowiem prowadzić do uchylenia prawidłowej i trafnej decyzji, która obiektywnie ma oparcie w przepisach prawa (zob. wyrok NSA z 31 stycznia 2018 r., sygn. II OSK 914/16, Legalis).

Dyrektywy wymiaru kary zostały zawarte w art. 56 ust. 6 p.e., który stanowi, że ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Ponadto, według ust. 6a Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Oceniając stopień szkodliwości czynu w świetle art. 115 § 2 k.k., wobec braku definicji legalnej tego pojęcia w Prawie energetycznym, Sąd musiał wziąć pod uwagę, że powód przekraczał granice dopuszczalnego poboru energii w dniach 10, 11 i 12 sierpnia 2015 r., tak więc podczas pierwszych trzech dni trwających ograniczeń kiedy zaordynowano największe ograniczenia, tj. 20 i 19 stopień zasilania. Powód przekroczył wartości poboru mocy obowiązujące go na podstawie planu wprowadzania ograniczeń w następujący sposób:

1. dla obiektu w K. przy ul. (...):

- w dniu 10 sierpnia 2015 r. łącznie 3,3064000 (MW w godzinie),

- w dniu 11 sierpnia 2015 r. łącznie 1,4224000 (MW w godzinie).

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu powód przekroczył 4,7288000 MW w godzinie (dowód: Załącznik 1 do zawiadomienia o wszczęciu postępowania k. 3- 4 akt adm.);

2. dla obiektu w K. przy ul. (...):

- w dniu 10 sierpnia 2015 r. łącznie 1,1758833 (MW w godzinie),

- w dniu 11 sierpnia 2015 r. łącznie 0,4755341 (MW w godzinie).

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu powód przekroczył 1,6514174 MW w godzinie (dowód: Załącznik 1 do zawiadomienia o wszczęciu postępowania k. 7- 8 akt adm.);

3. dla obiektu w C. przy ul. (...):

- w dniu 10 sierpnia 2015 r. łącznie 1,7334000 (MW w godzinie),

- w dniu 11 sierpnia 2015 r. łącznie 0,7688000 (MW w godzinie),

- w dniu 12 sierpnia 2015 r. łącznie 0,1894000 (MW w godzinie).

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu powód przekroczył 2,6916000 MW w godzinie (dowód: Załącznik 1 do zawiadomienia o wszczęciu postępowania k. 5- 6 akt adm.).

Zakres tego przekroczenia jest więc niewątpliwie niemały.

Powód nie stosując się do ograniczeń wprowadzonych ze względu na wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d p.e., dokonując w okresie trudnych warunków zewnętrznych- niskiego stanu wód i upałów mających przełożenie na to bezpieczeństwo- przekroczenia poboru energii w powyższym zakresie, w sposób bezpośredni oddziaływał negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne kraju. Pomimo bowiem, że krajowy system elektroenergetyczny (...) funkcjonował dalej działanie powoda przyczyniało się do wystąpienia rzeczywistego zagrożenia w pracy całego (...).

Zagrożenie dla pracy (...) jest potęgowane jeśli również inni odbiorcy nie stosują się do ustalonych ograniczeń w poborze energii, dlatego tak ważne jest podporządkowanie poszczególnych odbiorców wprowadzonym restrykcjom. Nie można zatem nie rozpatrywać naruszenia powoda w kontekście niebezpieczeństwa jakie niesie choćby jednostkowe nieznaczne przekroczenie poboru energii przyczyniające się do ogólnego wzrostu przekroczeń wpływających na pracę (...). Wobec więc tego, że nawet nominalnie niewysokie przekroczenie przekłada się na ryzyko doprowadzenia do zakłócenia tak istotnego dla całego kraju systemu, należało uznać, że przekroczenia jakich dopuścił się powód nie były znikomym szkodliwe, ich stopień szkodliwości jest znaczny.

Powyższe nie oznacza odpowiedzialności zbiorowej, ponieważ powód odpowiada tylko za przekroczenia, których dopuścił się indywidualnie. Jedynie waga tych przekroczeń jest potęgowana w perspektywie skutków jakie mogą wystąpić w (...) stanowiącym niejako „system naczyń połączonych”, przez co może dojść do tzw. blackout-u, czyli awarii i kompletnego odcięcia energii mającego daleko idące konsekwencje. Implikacje te jednak nie wystąpiły, dlatego nie doszło ostatecznie do wyrządzenia szkód. Tym niemniej waga naruszonego przez powoda obowiązku jest niezwykle duża, ponieważ od jego spełnienia zależało bezpieczeństwo pracy (...), a przez to bezpieczeństwo energetyczne kraju mające przełożenie na gwarancję dostaw energii do wszystkich odbiorców.

Ponieważ Sąd uznał, że stopień szkodliwości czynu nie jest znikomym szkodliwym a wręcz jest znaczny, toteż nie było możliwe odstąpienie od nałożenia na powoda kary na podstawie przepisu art. 56 ust. 6a p.e., zgodnie z którym Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

W kwestii zawinienia trzeba natomiast podnieść, iż profil działalności powoda, który zajmuje się edukacją, a na terenie jego obiektów prowadzone są przez konkretne instytuty prace badawcze i doświadczalne, których kontynuowanie i powodzenie wymaga zapewnienia energii elektrycznej dla utrzymania odpowiedniej temperatury i wilgotności, nie wyklucza konieczności podporządkowania się wprowadzanym ograniczeniom poboru energii. Powód nie jest bowiem podmiotem chronionym przed wprowadzanymi ograniczeniami, jak choćby szpitale i inne obiekty ratownictwa medycznego (§ 6 ust. 1 Rozporządzenia). Podkreślenia zatem wymaga, iż powód będąc zobowiązanym do stosowania się do ograniczeń nie podjął skutecznych działań ostrożnościowo- prewencyjnych, ponieważ nie ustalił na przyszłość postępowania, które pozwoliłoby na wdrożenie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii adekwatnie do zaordynowanych stopni zasilania.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, że powód w umowach z (...) wskazał moc bezpieczną dla wszystkich obiektów w wysokości 0 kW, a następnie przyjął bez zarzutów identyczną moc bezpieczną z planów ograniczeń dla tych obiektów. Zgodnie zaś z treścią § 9 pkt 3 Rozporządzenia 20 stopień zasilania określa, że odbiorca może pobierać moc do wysokości ustalonego minimum, niepowodującego zagrożeń i zakłóceń, o których mowa w § 3 ust. 4.

Powód przyjmując więc oznaczoną moc bezpieczną zadeklarował, że jest ona wystarczająca aby nie powodować powyższych zakłóceń. Jednak dopiero po fakcie niedostosowania się do ograniczeń, w tym w 20 stopniu zasilania, powód uznaje, że określona moc bezpieczna zakłóciłaby funkcjonowanie jego obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań z zakresu edukacji, co należy uznać za twierdzenie spóźnione.

Sąd uznał, iż pomimo rodzaju prowadzonej działalności powód nie zadbał o ustalenie odpowiedniej mocy bezpiecznej dla swoich obiektów. W ocenie Sądu świadczy to o braku należytej staranności powoda, który choćby z uwagi na potrzebę zachowania ciągłości rozpoczętych procesów doświadczalnych powinien wykazać się dużą zapobiegliwością.

Powód powinien zabezpieczyć się na wypadek nagłego wstrzymania, ograniczenia dostaw energii elektrycznej, czego nie uczynił odpowiednio wcześniej.

Jeśli chodzi o dotychczasowe zachowanie podmiotu Sąd przyjął, iż brak jest danych na temat wcześniejszych naruszeń prawa energetycznego przez powoda i jego karalności w tym zakresie.

Mając na uwadze limit kary określony treścią art. 56 ust. 3 p.e. Sąd uznał więc, że kara w wysokości 27 215,00 zł będzie adekwatna do wysokości przekroczenia. Wysokość kary pieniężnej stanowi bowiem iloczyn 3 000 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającej MW w poszczególnych godzinach doby, tj. $(4,7288000 + 1,6514174 + 2,6916000) \times 3 000$ zł. Wartość mnożnika wynika z tego, iż pozwany wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MWh energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1 500 zł (odnotowanej 7 stycznia 2016 r.), której należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży energii elektrycznej w okresie 10- 31 sierpnia 2015 roku i dodatkowo podwoił ją z tytułu sankcji. Przyjęcie tej ceny, jako najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej, a następnie jej podwojenie znajduje zdaniem Sądu uzasadnienie w fakcie, że tak ustalona wartość ma być dla przedsiębiorcy sankcją i stanowić ma dla niego odczuwalną dolegliwość. Podstawa wymierzenia kary została zaś zawężona wyłącznie do godzin, kiedy nastąpiło niedostosowanie powoda do ograniczeń i do stopnia w jakim to niedostosowanie miało miejsce.

W ocenie Sądu zastosowany algorytm jest dopasowany, ponieważ nie tylko prowadzi do ustalenia kary proporcjonalnej do zakresu naruszenia, ale jednocześnie wobec jego wykorzystywania do obliczania kary w każdym przypadku naruszania przez odbiorców ograniczeń w poborze energii służy przejrzystości i zapobiega dysproporcjom.

Zdaniem Sądu wymierzona kara nie jest nadmiernie uciążliwa dla powoda, jest odpowiednia do charakteru popełnionego czynu oraz skutków naruszenia obowiązujących norm. Kara ta nie wpłynie ponadto na pogorszenie kondycji finansowej powoda oraz jego płynności finansowej i pozostaje we właściwej proporcji do uzyskanego przez powoda w poprzednim roku podatkowym (2017 r.) przychodu wynoszącego (...) zł.

W ocenie Sądu kara ustalona w tych granicach spełni swoje podstawowe cele w zakresie oddziaływania szczególnego na powoda, jak również funkcję prewencji ogólnej. Tak ustalona kara nie przekracza również możliwości płatniczych powoda. Warto w tym miejscu podkreślić, że kara administracyjna nie stanowi odpłaty za popełniony czyn, lecz ma charakter środka przymusu służącego zapewnieniu realizacji wykonawczo – zarządzających zadań administracji agregowanych przez pojęcie interesu publicznego (tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 31 marca 2008 r., sygn. akt SK 75/06, OTK-A 2008, Nr 2, poz. 30). Wskazać przy tym należy, iż kara w nałożonej wysokości 27 215,00 zł, adekwatna do zakresu stwierdzonego naruszenia będzie na tyle dolegliwa, aby spełniła swoje funkcje- represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powód, jako podmiot ukarany będzie stosował się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

Podniesione przez powódkę zarzuty odnośnie naruszenia przepisów kodeksu postępowania administracyjnego nie mogły odnieść skutku, albowiem do kognicji Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie należy kontrola prawidłowości postępowania prowadzonego przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z 13/05/2004 r., sygn. akt III SK 44/04, Lex nr 137437), jest to bowiem postępowanie sądowe pierwszoinstancyjne, w którym strona może przedstawić wszystkie okoliczności faktyczne i dowody na potwierdzenie zasadności swojego stanowiska, tak więc co do zasady ewentualne uchybienia postępowania administracyjnego nie miały znaczenia dla rozpoznania sprawy przed tym Sądem.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na nieuwzględnienie odwołania, powoda należało uznać za stronę, która przegrała proces i zasądzić od niego na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości

720,00 zł ustalone w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

Sędzia SO Anna Maria Kowalik

(...)

(...)